

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

KRAJOWY SĄD DYSCYPLINARNY

Sprawozdanie z działalności za 2019 r. na podstawie
art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych
rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze
publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 ze zm.)

Warszawa, 23 marca 2020 r.

Spis treści

PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA.....	3
LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ WRAZ ZE SPECYFIKACJĄ.....	3
ZAŻALENIA W 2019 R.....	5
LICZBA WNIOSKÓW O UKARANIE W 2019 R.....	6
ODWOŁANIA OD ORZECZEŃ SĄDU W 2019 R.	6
NARUSZENIA PRZEPISÓW PRAWA PRZEZ BIEGŁYCH REWIDENTÓW	6
WNIOSKI O DOBROWOLNE PODDANIE SIĘ KARZE I UZGODNIENIA KARY	9
WNIOSKI Z KRAJOWEJ KOMISJI NADZORU, KOMISJI NADZORU AUDYTOWEGO I KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO	9
OCENA EFEKTYWNOŚCI PROWADZONYCH W 2019 R. SPRAW	9
PLANOWANE DZIAŁANIA NA 2020 R.	10
PRZEZNACZENIE SPRAWOZDANIA	11

PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA

Działając na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 ze zm.), Krajowy Sąd Dyscyplinarny (zwany dalej również: „KSD” lub „Sądem”) przedkłada sprawozdanie z działalności za 2019 r.

W okresie sprawozdawczym posiedzenia i rozprawy Sądu prowadzone były zgodnie z następującymi przepisami prawa:

- ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (dalej: „ustawa z dnia 7 maja 2009 r.”),
- ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: „ustawa”),
- stosowanymi odpowiednio przepisami ustaw z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (dalej: „k.p.k.”) oraz rozdz. I-III Kodeks karny (dalej: „kk”).

KSD w 2019 r. prowadząc sprawy według przepisów ustawy z dnia 7 maja 2009 r. stosował przepisy przejściowe ustawy wskazujące, że w przypadku kontroli przeprowadzonych, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy (art. 276 ust. 3) oraz do spraw dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy (art. 277) – stosuje się przepisy dotychczasowe.

LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ WRAZ ZE SPECYFIKACJĄ

W 2019 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny na 34 posiedzeniach i rozprawach wydał 97 orzeczeń oraz rozpatrzył 9 zażaleń. Szczegółowe zestawienie liczby orzeczeń wydanych przez Sąd w 2019 r. przedstawia tabela stanowiąca Załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

W 2019 r. postępowania przed Sądem zakończyły się orzeczeniem:

- kary dyscyplinarnej upomnienia – w 8 przypadkach,
- kary dyscyplinarnej nagany – w 4 przypadkach,
- kary dyscyplinarnej w postaci kary pieniężnej (w 2019 r. suma nałożonych przez Sąd kar pieniężnych wyniosła 86.000 zł) – w 47 przypadkach,

- kary dyscyplinarnej zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej na okres trzech lat – w 2 przypadkach,
- umorzenia postępowania – w 11 przypadkach,
- uniewinnienia obwinionych – w 3 przypadkach,
- odroczenia rozprawy 14 razy, przerwanie 1 raz, zawieszenie 1 raz, odroczenie odczytania orzeczenia 1 raz,
- zwrotu sprawy do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego (dalej również: „KRD” lub „Rzecznik”) 5 razy.

Sąd dokładał należytej staranności by rozstrzygnięcia sądowe bazowały na jednolitych kryteriach oceny tak, by proces sądowy był sprawiedliwy. Sąd zwracał szczególną wagę na takie przesłanki jak wina sprawcy - wielkość naruszenia; rozmiar wyrządzonej szkody naruszającej interes publiczny lub prywatny; osobę obwinionego – czy obwiniony w konkretnych realiach rozpoznawanej sprawy podejmował się czynności rewizji finansowej.

ZAŻALENIA W 2019 R.

Zgodnie z art. 148 ust. 6 ustawy, na postanowienie KRD o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego oraz na postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, osobie lub podmiotowi, który złożył zawiadomienie o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, służy zażalenie.

W 2019 roku Sąd rozpatrzył 9 zażaleń, przy czym rozstrzygnięcia przedstawiały się następująco:

- w dniu 10 stycznia 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienie KRD o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 24 stycznia 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienie KRD o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 24 stycznia 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienia KRD i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 1 marca 2019 r. Sąd uwzględnił w całości zażalenie na postanowienie KRD o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego i uchylił zaskarżone postanowienie KRD,
- w dniu 14 marca 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienie KRD o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 25 kwietnia 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienie KRD o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 25 kwietnia 2019 r. Sąd oddalił zażalenie na postanowienie KRD o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego i utrzymał w mocy postanowienie KRD,
- w dniu 23 maja 2019 r. Sąd uwzględnił w całości zażalenie na postanowienie KRD o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego i uchylił zaskarżone postanowienie KRD,
- w dniu 28 sierpnia 2019 r. Sąd uwzględnił w całości zażalenie na postanowienie KRD o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego i uchylił zaskarżone postanowienie KRD.

LICZBA WNIOSKÓW O UKARANIE W 2019 R.

W 2019 r. do Sądu wpłynęło od Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego 97 wniosków o ukaranie, w tym 9 zażaleń. Krajowy Sąd Dyscyplinarny w 2019 r. rozpatrywał też 16 wniosków o ukaranie, które wpłynęły od Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego pod koniec 2018 r.

W większości spraw orzeczenia zapadły w roku 2019, a 32 sprawy zostały wyznaczone do rozpatrzenia w pierwszym kwartale 2020 r. bądź oczekują na wyznaczenie (w tym 5 zażaleń).

ODWOŁANIA OD ORZECZEŃ SĄDU W 2019 R.

Ocena poprawności proceduralnej i legalności Sądu jest sprawowana poprzez nadzór judykacyjny sądów okręgowych pracy i ubezpieczeń społecznych, czy sądów apelacyjnych, które orzekają o poprawności przestrzegania zasad prawnych procedur oraz metod wyrokowania, stosowanych przez Sąd. Z 74 wydanych merytorycznych orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w 2019 r. (bez spraw odraczanych, przerywanych, zawieszanych czy przekazanych do Rzecznika), tylko 6 spraw poddanych zostało wspomnianej kontroli poprawności i podlegało rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą.

Pięć spraw zostało skierowanych z Sądów Okręgowych do KSD do ponownego rozpoznania, z których trzy KSD umorzył ze względu na przedawnienie karalności, jedną sprawę zwrócił Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, w jednej wydał wyrok nagany. W dwóch sprawach Sąd Okręgowy uchylił wyrok KSD i postępowania umorzył, pozostałe sprawy toczą się w Sądach Okręgowych – Sądach Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądach Apelacyjnych (wyroki KSD z 2017, 2018 i 2019 roku).

NARUSZENIA PRZEPISÓW PRAWA PRZEZ BIEGŁYCH REWIDENTÓW

W roku 2019 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Sądu były następujące naruszenia prawa:

I. W sprawach z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1000 i poz. 1948) (dalej „ustawa z dnia 7 maja 2009 r.”²⁾). art. 4 ust. 1 pkt 3 i 5, art. 49 ust. 2, art. 56 ust. 1 i 5, art. 56 ust. 3 i 4, art. 56 ust. 3 pkt 7.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 poz. 2342). art. 48, art. 48 ust. 2, art. 49 ust. 2 pkt 4, art. 49 ust. 2 pkt 7, art. 56 ust. 1, art. 65 ust. 6, art. 65 ust. 2-3 i 6, art. 65 ust. 3 pkt 3, art. 65 ust. 5 i 6.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1 (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r. z-późn. zm.). pkt 5, 6, 8b, 8c, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 27a-f, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 35b, 37, 38, 38a, 38b, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 64, 65, 69, 70, 70a i b, 72a, d, e, h, 75, 76, 76a, 76d, 76g, 76h, 78, 79, 80, 81, 82b,e, i, 82b, 82e, 82f, 111.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) pkt 120.2, 130.1, 130.1(b), 130.4, 150.1, 290.6 (b),

II. W sprawach innych:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 3 i 5, art. 56 ust. 1.
- Ustaw z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 ze zm.) (dalej „ustawa z dnia 11 maja 2017 r.”). art. 139 ust. 2 pkt 1

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. art. 66 ust. 6.
o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r.
poz. 2342)
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej pkt. 13, 27, 29, 30, 61, 64, 65, 66, 90.
nr 1 (załącznik nr 1 do uchwały
nr 1608/38/2010 Krajowej Rady
Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego
2010 r., z późn. zm.).
- Kodeks etyki zawodowych księgowych pkt 100.5 lit. c, 130.1, 130.4, 150.1, 290.6
Międzynarodowej Federacji Księgowych lit. b zasad etyki zawodowej biegłych
(IFAC), wprowadzony uchwałą rewidentów.
nr 4249/60/2011 Krajowej Rady
Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca
2011 r. w sprawie zasad etyki
zawodowej biegłych rewidentów
(z późn. zm.)

III. W sprawach za brak odbycia przez biegłego rewidenta obligatoryjnego szkolenia:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2,
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. art.8 pkt 2 oraz art. 9,
- Kodeks etyki zawodowych księgowych rozdz. 130.3
Międzynarodowej Federacji Księgowych
(IFAC), wprowadzony uchwałą
nr 4249/60/2011 Krajowej Rady
Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca
2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej
biegłych rewidentów (z późn. zm.).

WNIOSKI O DOBROWOLNE PODDANIE SIĘ KARZE I UZGODNIENIA KARY

W 2019 r. obwinieni biegli rewidenci składali przed rozpoczęciem rozprawy wnioski o dobrowolne poddanie się karze. Pięciu obwinionych skutecznie skorzystało z wprowadzonej do postępowania dyscyplinarnego instytucji dobrowolnego poddania się karze. Dodatkowo zapadło 11 orzeczeń, w których kara została uzgodniona na etapie KRK. W jednym przypadku Sąd nie wyraził zgody na uzgodnienie kary i zwrócił sprawę Rzecznikowi.

WNIOSKI Z KRAJOWEJ KOMISJI NADZORU, KOMISJI NADZORU AUDYTOWEGO i KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

W 2019 r. do Sądu wpłynęło 20 spraw z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru, spośród których Sąd rozpatrzył 15 spraw, a 5 spraw będzie rozpatrywanych w 2020 r.

W 2019 r. do Sądu wpłynęły też 2 sprawy z wniosku Komisji Nadzoru Audytowego, które Sąd rozpatrzył. Wpłynęła również 1 sprawa z wniosku Komisji Nadzoru Finansowego, która będzie rozpatrzona w 2020 r.

OCENA EFEKTYWNOŚCI PROWADZONYCH W 2019 R. SPRAW

Sprawy, które wpłynęły w 2019 r. od Rzecznika były wyznaczane bez zbędnej zwłoki, mając na uwadze art. 351 Kodeksu postępowania karnego jak również fakt, aby przekazywane były, w miarę możliwości, członkom Sądu zamieszkałym na terenie innego regionalnego oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów niż oddziału samorządu, do którego należy obwiniony. Przy wyznaczaniu spraw Przewodniczący Sądu miał na uwadze obowiązki i sytuację zawodową i osobistą członków Sądu oraz Rzecznika. Przewodniczący Sądu wyznaczając rozprawy dbał również o to, aby każdy z Sędziów, w miarę możliwości, uczestniczył w rozprawach w takim samym zakresie jak pozostali członkowie Sądu, również pełniąc rolę przewodniczącego składu orzekającego bądź Sędziego sprawozdawcy.

W 2019 r. Sąd przeprowadził 5 narad. W ich trakcie omawiane były m.in. aktualnie prowadzone skomplikowane i wymagające porad prawnych sprawy, bieżące szczegółowe

statystyki co do przeprowadzonych rozpraw i posiedzeń, jak też udziału poszczególnych sędziów w sprawach.

Celem utrzymania odpowiedniego poziomu orzekania oraz ujednolicenia orzecznictwa Sądu w sprawach dyscyplinarnych na naradach, poruszano zagadnienia dotyczące eliminowania uchybień w postępowaniu sądowym. Omawiano też szczegółowe statystyki dotyczące wydawanych przez poszczególne składy orzekające rozstrzygnięć, z analizą przesłanek leżących u podstaw rozstrzygnięć w podobnych sprawach.

W trakcie przeprowadzanych narad omawiano też, wybrane przez Przewodniczącego Sądu, wyroki sądów odwoławczych.

Sędziowie dyskutowali też nad koniecznością opracowania regulaminu pracy Sądu obejmującego procedury, począwszy od wyznaczenia rozpraw i posiedzeń, poprzez sposoby przygotowywania się Sędziów i Sędziów sprawozdawców do wyznaczonych spraw i ich prowadzenie, aż po uprawomocnienie się orzeczonych przez Sąd kar dyscyplinarnych.

W trakcie przeprowadzonych narad Sędziowie zgodnie uznali, że kluczowym zadaniem Sądu jest utrzymanie jakości pracy biegłych rewidentów na najwyższym poziomie. Orzekając w sprawach dyscyplinarnych Sąd miał zawsze na uwadze, aby wydawane orzeczenia były jednolite, a wszelkie działania Sądu transparentne.

W celu pogłębienia wiedzy z zakresu procedury karnej i dyscyplinarnej oraz problematyki orzekania w raportowanym okresie zorganizowano wspólną konferencję Sądu i Rzecznika.

PLANOWANE DZIAŁANIA W 2020 R.

W 2020 r. Sąd planuje kontynuację dotychczasowej efektywnej pracy, poprzez orzekanie w kolejnych wpływających do Sądu sprawach i rozstrzyganie ich bez zbędnej zwłoki. Planowane jest też organizowanie cyklicznych narad członków Sądu oraz wspólnych spotkań z Rzecznikiem.

Liczba planowanych orzeczeń Sądu w roku 2020 pozostaje sprawą otwartą i zależy głównie od liczby spraw, jakie skieruje na drogę postępowania sądowego Rzecznik oraz od ich złożoności.

PRZEZNACZENIE SPRAWOZDANIA

Roczne sprawozdanie z działalności Sądu opracowano z przeznaczeniem dla Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

Załącznik:

Statystyka orzeczeń wydanych w poszczególnych miesiącach 2019 r.

Załącznik
do sprawozdania z działalności
Krajowego Sądu Dyscyplinarnego
za rok 2019

Statystyka orzeczeń wydanych w poszczególnych miesiącach 2019 r.

Miesiąc	Liczba wydanych orzeczeń	Brak szkolenia	Brak wykonania zobowiązania	Orzeczenia z kategorii spraw innych	Zażalenia
Styczeń	7	-	-	7	3
Luty	4	-	-	4	-
Marzec	5	-	-	5	2
Kwiecień	16	5	-	11	2
Maj	27	19	-	8	1
Czerwiec	-	-	-	-	-
Lipiec	-	-	-	-	-
Sierpień	9	3	-	6	1
Wrzesień	3	1	-	2	-
Październik	4	-	-	4	-
Listopad	8	7	-	1	-
Grudzień	14	10	-	4	-
RAZEM:	97	45	-	52*	9

* w tym: 47 spraw z wniosku KKN, 3 sprawy z wniosku KNA oraz 2 sprawy z wniosku osób fizycznych i podmiotów gospodarczych.

PIBR Polska Izba
Biegłych
Rewidentów

al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
telefon: 22 637 30 81-83
fax: 22 637 30 84
e-mail: biuro@pibr.org.pl